

PRESUDA SUDA

22. rujna 1988. (*)

„Mjesto rada Europskog parlamenta – Rezolucija o infrastrukturi potrebnoj u Bruxellesu –
Zakonitost – Litispendencija”

U spojenim predmetima 358/85 i 51/86,

Francuska Republika, koju zastupa G. Guillaume, direktor pravnih poslova u Ministarstvu vanjskih poslova, u svojstvu agenta, uz asistenciju E. Belliard, savjetnice u istom ministarstvu i B. Bottea, atašea u istom ministarstvu, s izabranom adresom za dostavu u sjedištu Veleposlanstva Francuske, 9, boulevard Prince Henri,

tužitelj,

protiv

Europskog parlamenta koji zastupa F. Pasetti Bombardella, pravni savjetnik Europskog parlamenta uz asistenciju C. Pennere, glavnog tajnika, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu, u sjedištu Europskog parlamenta,

tuženika,

povodom tužbe za poništenje Rezolucije Europskog parlamenta od 24. listopada 1985. o infrastrukturi potrebnoj za održavanje sjednica u Bruxellesu,

SUD,

u sastavu: Mackenzie Stuart, predsjednik, G. Bosco, O. Due, J. C. Moitinho de Almeida i G. C. Rodriguez Iglesias, predsjednici vijeća, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, C. N. Kakouris, R. Joliet, T. F. Higgins i F. A. Schockweiler, suci,

nezavisni odvjetnik: G. F. Mancini,

tajnik: D. Louterman, administratorica,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu i nakon usmenog postupka od 14. siječnja 1988. u kojem je tužitelja zastupao J. P. Puissocet, direktor pravnih poslova u Ministarstvu vanjskih poslova i E. Belliard, u svojstvu agenata, a tuženika F. Pasetti Bombardella i C. Pennera, u svojstvu agenata, uz asistenciju M. Waelbroecka, člana odvjetničke komore u Bruxellesu.

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 21. lipnja 1988.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Dvama zahtjevima podnesenima Tajništvu Suda 20. studenoga 1985. (predmet 358/85) i 20. veljače 1986. (predmet 51/86) Francuska Republika je na temelju članka 38. Ugovora o EZUČ-u, članka 173. Ugovora o EEZ-u i članka 146. Ugovora o EZUČ-u podnijela dvije tužbe za poništenje Rezolucije Europskog parlamenta od 24. listopada 1985. o infrastrukturi potrebnoj za održavanje sjednica u Bruxellesu (SL C 343 od 31.12.1984., str. 84.). Rješenjem od 7. srpnja 1987. Sud je ova dva predmeta spojio u svrhu usmenog postupka i donošenja presude.
  - 2 U pobijanoj rezoluciji, donesenoj tijekom rasprave o aktualnim i hitnim pitanjima, u skladu s postupkom iz članka 48. svog Poslovnika, Europski parlament,
    - „A. primjećujući da najveća dvorana koju Parlament ima na raspolaganju u Bruxellesu ima samo 187 sjedećih mjesta [...] i da u Bruxellesu ne postoji nijedna veća konferencijska dvorana koja raspolaže svom potrebnom opremom [...],
    - B. zabrinut što će nakon proširenja Zajednice dvorane za sastanke koje Parlament trenutačno ima na raspolaganju biti premale da bi političkoj skupini omogućile da se u njima sastaje uz normalne uvjete, te da će nakon nadolazećih izbora ili eventualnog spajanja skupina, infrastruktura postati nedostatna za prihvat još jedne političke skupine,
    - C. primjećujući da je dvjema ili više većih skupina već nemoguće istodobno se sastajati u zgradama Parlamenta ili u postojećim stalnim dvoranama u Bruxellesu,
    - D. zabrinut također i krutošću načina funkcioniranja Parlamenta koja se pripisuje činjenici da u Bruxellesu ne postoji nijedna stalna infrastruktura da bi se tamo mogla organizirati posebna ili dodatna plenarna sjednica u tjednu koji je velikim dijelom posvećen sjednicama odbora ili klubova zastupnika,
    - E. svjestan uloge koju ima kao institucija najbliža građanima Europe i želeći poboljšati infrastrukturu koja građanima koji imaju zajedničke interese omogućuje da se sastaju u okviru organizacija na razini Zajednice,
    - F. ističući da su sve brojnije organizacije tog tipa koje svoja sjedišta osnivaju u Bruxellesu,
    - G. svjestan toga da bi samo jedna dvorana mogla zadovoljiti sve potrebe u tom području,
- [...]
1. odlučuje izgraditi zgradu s dvoranom kapaciteta najmanje 600 sjedećih mjesta, s galerijom za posjetitelje i pratećom opremom i koja zadovoljava navedene potrebe te se nalazi što je bliže moguće zgradi Parlamenta u ulici Belliard;
  2. zadužuje svoje Predsjedništvo i kvestore da izrade planove u tom cilju [...] i da to učine tako da taj projekt bude završen što je moguće prije, a najkasnije 31. kolovoza 1988.; ovlašćuje svoje Predsjedništvo i svoje kvestore da pregovaraju i sklope sve potrebne ugovore;

3. odlučuje donijeti odgovarajuće proračunske odredbe i zadužuje svojega predsjednika, svoje Predsjedništvo i svoje Glavno tajništvo da daju sve prijedloge potrebne s tim u vezi [...]”.

- 3 Francuska vlada osporava nadležnost Europskog parlamenta da odlučuje o tome da se u Bruxellesu izgradi dvorana sa 600 sjedećih mjeseta ili više u kojoj bi se održavale određene plenarne sjednice.
- 4 U svojoj prvoj tužbi (predmet 358/85) francuska vlada ističe dva tužbena razloga i to bitnu povredu postupovnih pravila, jer se rezolucija ne može donijeti u hitnom postupku, i nenađežnost Parlamenta, jer je određivanje sjedišta institucija, na temelju Ugovorâ, u isključivoj nadležnosti vlada država članica. U svojoj drugoj tužbi (predmet 51/86) ponavlja iste tužbene razloge i osim toga ističe da rezolucija krši načelo proporcionalnosti, jer predviđena infrastruktura u velikoj mjeri prekoračuje ono što je nužno za rad Parlamenta u Bruxellesu. Potonji je argument također istaknut u replici u okviru predmeta 358/85.
- 5 Za širi prikaz činjenica u predmetu i okolnosti spora, odvijanja postupka pred sudom kao i tužbenih razloga i argumenata stranaka, upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti su dijelovi spisa preuzetи u nastavku samo u mjeri u kojoj je to nužno za odlučivanje Suda.

Dopuštenost

- 6 Parlament ističe dva prigovora nedopuštenosti. Prvi, u odnosu na tužbu u predmetu 51/86 koji se temelji na činjenici da je ta tužba ista kao i tužba u predmetu 358/85 koju je prethodno podnio isti tužitelj. Drugi prigovor, u odnosu na svaku od tih tužbi, temelji se na činjenici da pobijana rezolucija nije akt koji se može pobijati na Sudu.
  - a) *Litispendencia*
- 7 Parlament ističe da su dvije tužbe identične što se tiče stranaka, predmeta te isto tako i tužbenih razloga, jer je vlada koja je tužitelj u prvom predmetu (358/85) istaknula, u fazi replike, tužbeni razlog koji se odnosi na povredu načela proporcionalnosti iz druge tužbe (predmet 51/86). Što se tiče dopuštenosti tog trećeg tužbenog zahtjeva u okviru ovog predmeta, Parlament izjavljuje da odluku o tome prepušta Sudu.
- 8 Francuska vlada ne ulaže prigovor na to da druga tužba bude proglašena nedopuštenom, osim u slučaju da Sud smatra da argument koji se temelji na načelu proporcionalnosti predstavlja novi tužbeni razlog, koji je nedopušten u okviru prve tužbe. Ona smatra da u potonjem slučaju, prema sudskoj praksi, nije riječ o litispendenciji (vidjeti osobito presudu od 19. rujna 1985., Hoogovens Groep/Komisija, spojeni predmeti 172 i 226/83, Zb., str. 2831.) koja prepostavlja identičnost tih dviju tužbi u svakom pogledu, pa i u pogledu tužbenih razloga.
- 9 Što se toga tiče valja utvrditi da se tužbeni razlog koji se temelji na nenađežnosti Parlamenta u biti sastoji u tomu da treba smatrati kako je predmet donesene rezolucije dopustiti Parlamentu održavanje plenarnih sjednica u Bruxellesu, što bi prekoračilo nadležnost Parlamenta, jer su za utvrđivanje mesta u kojemu se održava sjednica Parlamenta nadležne jedino države članice.

10 Kako je to zastupnik francuske vlade precizirao tijekom usmenog postupka, jedini cilj pozivanja na načelo proporcionalnosti jest naglašavanje činjenice da je izgradnja infrastrukture o kojoj se odlučuje u rezoluciji neproporcionalna u odnose na druge namjene predviđene u rezoluciji, to jest osobito održavanje sjednica klubova zastupnika, da te namjene ne mogu opravdati izgradnju takve infrastrukture i da stoga jedina valjana svrha odluke da se krene u tu izgradnju može biti održavanje plenarnih sjednica u Bruxellesu.

11 Takvo razmišljanje, ovako objašnjeno, ne može se analizirati u okviru nekog drugog tužbenog razloga različitog od onog koji se temelji na nenačelnosti, jer je njegov cilj pokazati da sporna rezolucija može obuhvaćati samo jednu namjenu dotične infrastrukture o čemu, prema vlasti koja je tužitelj, Parlament nije nadležan odlučivati.

12 U tim okolnostima valja utvrditi da naknadno podnesena tužba u predmetu 51/86 suprotstavlja iste stranke i teži poništenju iste rezolucije, na osnovi istih tužbenih razloga kao i u tužbi u predmetu 358/85. Stoga tužbu u predmetu 51/86 valja odbiti kao nedopuštenu.

b) O tome je li pobijana rezolucija akt koji se može pobijati

13 Parlament ističe da donesena rezolucija nije akt koji se može pobijati. Prema novijoj sudskej praksi Suda, pred njim se mogu pobijati samo akti Parlamenta koji proizvode pravne učinke prema trećim osobama. Međutim, sporna rezolucija nije takve prirode da proizvodi te učinke, osobito u mjeri u kojoj podrazumijeva stjecanje nekretnina jer Parlament ne može samovoljno odlučiti o takvom stjecanju koje, na temelju članka 211. Ugovora, zahtijeva barem sudjelovanje Komisije.

14 U tom pogledu valja istaknuti da se prigovori koje je francuska vlada istaknula protiv pobijane rezolucije ne odnose na stjecanje nekretnine od strane Parlamenta ni na izgradnju infrastrukture u Bruxellesu, nego na namjeru, koju je Parlament izrazio u rezoluciji, održavanja plenarnih sjednica u Bruxellesu i pribavljanja infrastrukture potrebne za to. Prema francuskoj vlasti Parlament tako namjerava zamijeniti svojim djelovanjem ekskluzivno djelovanje vlada država članica u području sjedišta institucija.

15 Budući da odluka o dopuštenosti tužbe zahtijeva analizu sadržaja i doseg rezolucije, valja ispitati meritum tužbe u predmetu 358/85.

Meritum

a) Povreda bitnih postupovnih pravila

16 Francuska vlada ističe da sporna rezolucija nije mogla biti legalno donesena u hitnom postupku predviđenom u članku 48. Poslovnika Parlamenta. Taj se postupak odnosi samo na zahtjeve za raspravu i prijedloge rezolucije o aktualnim i hitnim pitanjima. Ona smatra da sporna rezolucija nije imala obilježje aktualnosti ni hitnosti i stoga se nije mogla donijeti u skladu s tim postupkom.

17 U tom pogledu dovoljno je utvrditi da odluka Parlamenta da kod sebe organizira raspravu o aktualnosti i hitnosti prijedloga rezolucije o određenom pitanju potпадa pod unutarnju organizaciju njegovoga rada i stoga ne može biti predmet sudskega nadzora.

18 Stoga valja odbiti prvi tužbeni razlog francuske vlade.

b) Nenadležnost

- 19 Prije ispitivanja argumenata stranaka u tom pogledu, valja podsjetiti, u mjeri u kojoj je to potrebno, na odredbe Ugovorâ i odluke vlada država članica o sjedištu i privremenim mjestima rada institucija Zajednice.
- 20 Na temelju članka 77. Ugovora o EZUČ-u, članka 216. Ugovora o EEZ-u i članka 189. Ugovora o EZAE-u sjedište institucija zajedničkom suglasnošću utvrđuju vlade država članica.
- 21 Prilikom stupanja na snagu Ugovora o EZUČ-u, 25. srpnja 1952., ministri vanjskih poslova država članica odlučili su da će Skupština svoju prvu sjednicu održati u Strasbourg i da će se naknadno donijeti konačna odluka o sjedištu.
- 22 Prilikom stupanja na snagu Ugovorâ o EEZ-u i EZAE-u, 7. siječnja 1958., ministri vanjskih poslova država članica dogovorili su se, prema priopćenju za medije koje je izdano nakon sastanka tih ministara, da će se na istom mjestu okupiti sve europske organizacije šest zemalja čim ta koncentracija bude stvarno izvediva i u skladu s odredbama Ugovorâ i odlučili su, između ostalog, da će se „Skupština sastati u Strasbourg”.
- 23 Ugovor od 8. travnja 1965. o osnivanju jedinstvenog Vijeća i jedinstvene Komisije Europskih zajednica u svojem članku 37. predviđa da, ne dovodeći pritom u pitanje primjenu navedenih odredaba Ugovorâ o sjedištu institucija, predstavnici vlada država članica donose potrebne odredbe za rješenje određenih posebnih problema u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu nastalih zbog osnivanja jedinstvenog Vijeća i jedinstvene Komisije.
- 24 Kod potpisivanja ovog Ugovora, 8. travnja 1965., predstavnici vlada država članica su na temelju navedenog članka 37. donijeli odluku (SL 1967, L 152, str. 18.) koja u svojem članku 1. određuje da „Luxembourg, Bruxelles i Strasbourg ostaju privremena mjesta rada institucija Zajednica”, a u svojem članku 4. da „Glavno tajništvo Skupštine i njegine službe ostaju u Luxembourggu”. U članku 12. odluke preciziralo se da, osim predviđenih promjena koje se odnose na Vijeće i Komisiju ona ne utječe na privremena mjesta rada institucija kako su utvrđena prethodnim odlukama vlada.
- 25 Dana 22. rujna 1977., nakon pisma predsjednika Parlamenta o problemima rada koje će imati Parlament nakon njegovih neposrednih izbora i povećanja broja njegovih članova, predsjednik Vijeća obavijestio je predsjednika Parlamenta da vlade država članica smatraju da ne treba, ni *de jure* ni *de facto*, izmijeniti trenutačno važeće odredbe o privremenim mjestima rada Skupštine, a to su Strasbourg i Luxembourg gdje se i dalje nalazi njegovo Glavno tajništvo i njegove službe jer su se parlamentarni odbori naviknuli sastajati se u Bruxellesu, uz minimalnu infrastrukturu potrebnu za osiguranje rada takvih sjednica.
- 26 Na inicijativu francuske vlade, 1980. godine vlade država članica su u okviru konferencije o sjedištu institucija Zajednice započele pregovore radi konačnog rješenja problema. Međutim, utvrdivši da između vlada i dalje postoje razlike, konferencija je smatrala da je među različitim nesavršenim rješenjima, najviše zadovoljavalo ono o održavanju *statusa quo*, to jest različitih privremenih mjesta rada. Na sastanku Europskog vijeća u Maastrichtu 23. i 24. ožujka 1981. šefovi država i vlada država članica jednoglasno su odlučili „potvrditi *status quo* što se tiče privremenih mjesta rada europskih institucija”.

- 27 Dana 30. lipnja 1981. navedena konferencija o sjedištu institucija Zajednice, uzimajući u obzir prethodno navedenu odluku šefova država i vlada, završila je donošenjem sljedeće odluke:
- „1. Vlade država članica utvrđuju da, u skladu s člankom 216. Ugovora, utvrđivanje sjedišta institucija Zajednice potпадa pod njihovu isključivu nadležnost.
2. Odluka vlada država članica na sastanku u Maastrichtu 23. i 24. ožujka 1981. o održavanju *statusa quo* što se tiče privremenih mesta rada potпадa pod tu nadležnost. Ona ne dovodi u pitanje utvrđivanje sjedišta institucija.”
- 28 Otada o sjedištu ili privremenim mjestima rada nije donesena nijedna odluka vlada država članica.
- 29 S obzirom na prethodno navedeno, najprije valja utvrditi, kako je to Sud već učinio u svojoj presudi od 10. veljače 1983. (Veliko Vojvodstvo Luksemburg/Parlament, predmet 230/81, Zb., str. 255.) da vlade država članica još nisu ispunile svoju obvezu utvrđivanja sjedišta institucija u skladu s člankom 77. Ugovora o EZUČ-u, s člankom 216. Ugovora o EEZ-u i s člankom 189. Ugovora o EZUČ-u već da su u nekoliko navrata donijele odluke kojima se utvrđuju privremena mesta rada institucija, oslanjajući se na tu nadležnost, a što se tiče odluke od 8. travnja 1965., na nadležnost izričito predviđenu člankom 37. navedenog Ugovora o osnivanju jedinstvenog Vijeća i jedinstvene Komisije Europskih zajednica.
- 30 Ako izjave ministara vanjskih poslova šest država članica iz 1952. i 1958. mogu pobuditi sumnju što se tiče dosega odluka donesenih u pogledu mesta sastanka Parlamenta, to međutim nije slučaj Odluke od 8. travnja 1965. prema kojoj „Luxembourg, Bruxelles i Strasbourg ostaju privremena mesta rada institucija Zajednice.” Naime, kako je to Sud istaknuo u svojoj prethodno navedenoj presudi od 10. veljače 1983., jedina aktivnost institucija Zajednice koja se tada redovno odvijala u Strasbourg bila su plenarne sjednice Parlamenta.
- 31 Kako je isto tako utvrđeno u navedenoj presudi, odluke koje su vlade država članica donijele 1981. o održavanju *statusa quo* mogu biti shvaćene samo kao izraz njihove volje da ne promijene pravnu situaciju koja je prije toga postojala. Usto, isto se tumačenje nameće što se tiče pisma od 22. rujna 1977. koje je predsjednik Vijeća uputio predsjedniku Parlamenta. Stoga valja zaključiti da je Strasbourg zapravo utvrđen kao privremeno mjesto za održavanje plenarnih sjednica Parlamenta.
- 32 Ipak, određivanje privremenog mesta za sastanke nužno ne znači da članovi te institucije nikada ne mogu održavati sastanke izvan tog mesta. Stoga valja ispitati treba li odluke koje su donijele vlade država članica shvaćati tako da one sprječavaju Parlament da odluči, na osnovi ovlasti za unutarnju organizaciju, koja mu je dodijeljena na temelju članka 25. Ugovora o EZUČ-u, članka 142. Ugovora o EEZ-u i članka 112. Ugovora o EZAE-u, o održavanju plenarne sjednice izvan Strasbourga.
- 33 U tom pogledu valja istaknuti da je u razdoblju relevantnih odluka vlada Parlament zapravo održavao plenarne sjednice u Rimu, Bruxellesu i osobito u Luxembourggu. U potonjem je gradu Parlament čak održavao veliki dio svojih plenarnih sjednica, osobito onih kratkog trajanja. Točno je da je francuska vlada u nekoliko navrata prosvjedovala protiv održavanja takvih sjednica, ali ti se prosvjedi nisu odrazili u odlukama vlada. Te odluke ne sadrže ni

najmanji dio bilo pozitivne ili negativne prosudbe prakse koju je Parlament imao u to vrijeme, niti sadrže ijednu odredbu koja isključuje da se u budućnosti plenarne sjednice održavaju izvan Strasbourga.

- 34 Kako bi se utvrdio doseg odluka vlada država članica, valja osim toga naglasiti pravilo koje državama članicama i institucijama Zajednice nalaže uzajamne obveze lojalne suradnje, koje osobito nadahnjuje članak 5. Ugovora o EEZ-u. Što se tiče uvjeta rada Parlamenta, to pravilo ima osobitu važnost u situaciji kada vlade država članica još nisu ispunile svoju obvezu utvrđivanja sjedišta institucija ni predvidjele jedino privremeno mjesto rada Parlamenta.
- 35 U svojoj prethodno navedenoj presudi od 10. veljače 1983. Sud je na tom pravilu utemeljio, s jedne strane, obvezu Parlamenta da, izvršavajući svoju nadležnost uređivanja vlastite unutarnje organizacije, poštuje nadležnost vlada država članica za utvrđivanje sjedišta institucija i odluke koje su u međuvremenu privremeno donesene a, s druge strane, obvezu država članica da kada donose odluke, poštuju navedenu nadležnost Parlamenta i da vode računa o tomu da takve odluke ne budu prepreka dobrom funkcioniranju te institucije.
- 36 Na osnovi ovih razmatranja valja zaključiti da odluke vlada država članica ne isključuju da Parlament, izvršavajući svoju nadležnost uređivanja vlastite unutarnje organizacije, odluči održati plenarnu sjednicu izvan Strasbourga kada takva odluka zadržava obilježje iznimke, poštujući tako to da je navedeni grad uobičajeno mjesto za sastanke, i opravdana je objektivnim razlozima vezanim uz dobro funkcioniranje Parlamenta.
- 37 Spornu rezoluciju valja ocijeniti s obzirom na ta razmatranja i taj zaključak.
- 38 Prema točki 1. te rezolucije, Parlament „odlučuje izgraditi zgradu [...] koja odgovara spomenutim potrebama“. Među potrebama navedenim u uvodnim izjavama, pod točkom D navedena je potreba „da bi se tamo mogla organizirati posebna ili dodatna plenarna sjednica u tjednu koji je velikim dijelom posvećen sjednicama odbora ili klubova zastupnika“. Francuska vlada smatra da je upravo ova namjena zgrade protivna odlukama koje su donijele vlade država članica, čime je prekoračena nadležnost Parlamenta.
- 39 Tijekom usmenog postupka zastupnik Parlamenta opravdavao je navedenu potrebu nužnošću organiziranja, u kratkom roku, sjednica kraćeg trajanja, osobito u okviru proračunskog postupka i postupka suradnje između Vijeća i Parlamenta predviđene člankom 149. stavkom 2. Ugovora o EEZ-u kako je izmijenjen Jedinstvenim europskim aktom. Kada se te sjednice kraćeg trajanja trebaju održati tijekom tjedna koji je, prema kalendaru koji je utvrdio Parlament, rezerviran za sjednice odbora ili klubova zastupnika koji se uobičajeno održavaju u Bruxellesu, Parlament smatra nerazumnim zahtijevati da se njegovi članovi, koji se radi sudjelovanja na tim sastancima nalaze u Bruxellesu, premještaju u Strasbourg radi plenarne sjednice kraćeg trajanja, čak i uz pretpostavku da je u dotičnom tjednu dvorana Parlamenta u Strasbourg slobodna.
- 40 Valja utvrditi, prvo, da sâm tekst rezolucije, izrazom „posebna ili dodatna plenarna sjednica“ naglašava izuzetan karakter namjene i, drugo, da potreba navedena u rezoluciji, kako je to Parlament objasnio tijekom usmenog postupka, predstavlja objektivan razlog vezan uz dobro funkcioniranje Parlamenta. Naime, treba smatrati da ta potreba vuče porijeklo iz prepreka pravilnom funkcioniranju koje proizlaze iz nepostojanja odluke o sjedištu institucija koju su države članice dužne donijeti na temelju Ugovora. Stoga namjena ulazi u gore navedene granice nadležnosti Parlamenta za uređivanje vlastite unutarnje organizacije.

- 41 U tim okolnostima valja zaključiti da sporna rezolucija, utoliko što odražava namjeru organiziranja u Bruxellesu posebnih ili dodatnih sjednica u tjednima koji su velikim dijelom posvećeni sjednicama parlamentarnih odbora ili klubova zastupnika ne prekoračuje mјere koje je Parlament ovlašten poduzeti u okviru organizacije vlastitog rada i ne krši odluke koje su vlade država članica donijele o privremenim mjestima rada institucija Zajednice niti zadire u nadležnost država članica u tom području.
- 42 Stoga valja odbiti drugi tužbeni razlog francuske vlade, a posljedično i tužbu u cijelosti.

Troškovi

- 43 Sukladno članku 69. stavku 2. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je snositi troškove. Budući da tužitelj nije uspio u postupku, nalaže mu se snošenje troškova.

Slijedom navedenoga,

SUD

proglašava i presuđuje:

- 1. Tužba u predmetu 51/86 odbija se kao nedopuštena.**
- 2. Tužba u predmetu 358/85 odbija se kao neosnovana.**
- 3. Francuskoj Republici nalaže se snošenje troškova.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 22. rujna 1988.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: francuski